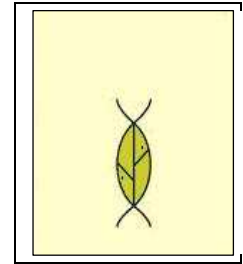

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ
ФАКУЛТЕТ
ДЕПАРТМАН ЗА БИОЛОГИЈУ И
ЕКОЛОГИЈУ
ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 2
21000 НОВИ САД

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА РИБАРСКИМ ПОДРУЧЈЕМ
КОВИЉСКО-ПЕТРОВАРАДИНСКИ РИТ У ОКВИРУ ГРАНИЦА
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ КОВИЉСКО-ПЕТРОВАРАДИНСКИ РИТ
за 2010-2019. годину**

- Р Е З И М Е -

Нови Сад, септембар 2011. године

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА РИБАРСКИМ ПОДРУЧЈЕМ САЧИНИЛИ:

др Бранко Миљановић

др Јелица Симеуновић

Соња Погрмић, дипл.еколог-мастер

Ивана Мијић, дипломирани еколог

Шандор Шипош, студент

Немања Панков, студент

Одговорни обрађивач

др Бранко Миљановић

ПМФ

Департман за биологију и екологију

Проф. др Ружица Игић

ПОДАЦИ О РИБАРСКОМ ПОДРУЧЈУ

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "КОВИЉСКО-ПЕТРОВАРАДИНСКИ РИТ"

На основу члана 41а става 2. Закона о заштити природе (Службени гласник Републике Србије, бр.36/09, 88/10 и 91/10-исправка) и члана 42, став 1. Закона о влади (Службени гласник Републике Србије, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08 и 16/11), Влада доноси Уредбу о проглашењу Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“ (05 број 110-4444/2011).

СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ представља највећи очувани ритски комплекс, који се целом површином налази у плавној зони Дунава, на његовом средњем току кроз Србију. Основне карактеристике СРП Ковиљско-петроварадинског рита су:

- очуваност и разноврсност изворних орографских и хидрографских одлика ритова као што су: речне аде, од којих Крчединска ада највећа и најзначајнија, стари водени рукавци, тзв. Дунавци, меандри, плиће и дубље депресије и баре, као и обалске греде настали ерозивним и акумулативним процесима;
- очуваност екосистемске разноврсности карактеристичне за плавна подручја великих равничарских река: ритске шуме храста лужњака, јасена и веза, шуме црне и беле тополе, шуме беле врбе, затим влажне ливаде, заједнице оштрица, белог и жутог локвања, воденог орашка и др;
- богатство специјске разноврсности флоре - забележено је 443 таксона виших биљака. Врсте значајне за заштиту водених станишта: *Salvinia natans*– непачка, *Callitriche palustris*-водена брадица, *Nymphaea luteum*-жути локвањ, *Nymphaea alba*-бели локвањ, *Trapa natans agg.*-водени орашак, *Utricularia australis*-мешинка, семиакватичних и муљевитих станишта: *Acorus calamus*-иђирот, *Marsilea quadrifolia*-разноротка (на Крчединској ади налази се једна од највећих и најбројнијих популација ове врсте у Србији), *Cyperus glomeratus*-шиљ гроњасти, *Limosella aquatica*-водушка, *Scirpus triquetus*-зука тространа, влажних ливада: *Anacamptis pyramidalis*-пластак, *Blackstonia perfoliata* subsp. *perfoliata* и subsp. *serotina*-саланчић, *Equisetum fluviatile*-барски раставић, *Iris sibirica*-сибирска перуника, *Orchis laxiflora* subsp. *palustris*-велики каћунак, *Gentiana pneumonanthe*-мала свећица, шумских станишта: *Crataegus nigra* - црни глог, *Leucosium aestivum*-дремовац, *Platanthera bifolia*-вимењак и др.
- богатство специјске разноврсности фауне: **бескичмењци** (*Anax imperator*, *Crocothemis erythrea*, *Stylurus flavipes*, *Cheilosia griseifacies*); **гмизавци** (*Emys orbicularis*-барска корњача, *Natrix natrix*-белоушка, *Natrix tessellata*-рибарица, *Lacerta agilis*-ливадски гуштер, *Lacerta viridis*-зелембаћ, *Podarcis muralis*-зидни гуштер, *Zamenis longissimus*-Ескулапов смук); **водоземци** (*Pelophylax kl. Esculenta*-зелена жаба, *Pelophylax lessonae*-мала зелена жаба, *Pelophylax ridibundus*-велика зелена жаба, *Triturus cristatus*-велики мрмољак, *Triturus vulgaris*-мали мрмољак); **рибе** (*Cobitis elongatoides*-вијунца,

Misgurnus fossilis-чиков, *Gymnocephalus cernuus*-балавац, *Rhodeus sericeus amarus*-гавчица, *Acipenser ruthenus*-кечига, *Esox lucius*-штука, *Abramis brama*-деверика, *Aspius aspius*-буцов, *Abramis ballerus*-кечига, *Cyprinus carpio*-шаран, *Leuciscus idus*-јаз, *Perca fluviatilis*-гргеч, *Sander lucioperca*-смуђ, *Silurus glanis*-сом); **птице** (*Ardea cinerea*-сива чапља, *Phalacrocorax carbo*-велики вранац, *Nycticorax nycticorax*-гак, *Ardeola ralloides*-жута чапља, *Egretta alba*-велика бела чапља, *Egretta garzetta*-мала бела чапља, *Phalacrocorax pygmeus*-мали вранац, *Ciconia nigra*-црна рода, *Ciconia ciconia*-бела рода, *Platalea leucorodia*-кашичара, *Haliaeetus albicilla*-орао белорепан, *Milvus migrans*-црна луња, *Aythya nyroca*-патка њорка); **сисари** (*Erinaceus concolor*-јеж, *Neomys fodiens*-водена ровчица, *Neomys anomalus*-мочварна ровчица, *Talpa europaea*-кртица, *Arvicola tererestris*-волухарица, *Pitymus subterraneus*-подземна волухарица, *Musccardinus avellanarius*-пух лешникар, *Mustela putorius*-твор, *Martes foina*-куна белица, *Lutra lutra*-видра)

- изузетно природно плодиште риба као и станиште риба тог дела тока Дунава у свим фазама њиховог развоја.

СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ се налази на левој и десној обали реке Дунав, на његовом средњем току кроз Србију (речног km 1225-1250), у АП Војводини, у југоисточном делу Бачке и североисточном делу Срема, односно у североисточном подножју Фрушке Горе. Резерват захвата пространо инундационо подручје реке Дунав поред насеља Ковиљ и Петроварадин по којима је и добио име. Представља јасно омеђен и компактан ритски комплекс који се целом површином налази у плавном подручју реке Дунав (небрањени део). Резерват се састоји од две одвојене целине које повезује ток реке Дунав. Петроварадински рит чини мању целину Резервата и налази уз десну обалу Дунава, док знатно већи део Резервата, који је смештен уз леву обалу Дунава, чини Ковиљски рит, на који се надовезује Крчединска ада и део Гардиновачког рита.

Целина „Петроварадински рит“ налази се источно од насеља Петроварадин. Западну границу Резервата чини одбрамбени насип који почиње од железничке пруге Нови Сад–Београд и завршава на северу до обале Дунава. Граница Резервата потом низводно прати десну обалу Дунава, док је на појединим местима и део корита у границама Резервата. У границе Резервата улази и Карловачки Дунавац. Јужну границу овог дела Резервата чини насип поменуте железничке пруге.

Целина „Ковиљски рит“ пружа се испод насеља Ковиљ и Гардиновци, обухватајући Ковиљски рит, Крчединску аду, део Гардиновачког рита са Широком баром. Јужна страна оивичена је обалним делом Дунава. Североисточну границу чини одбрамбени насип, а даље се граница протеже јужно од Ковиља пратећи високу обалу, пресецајући аутопут Е-75 Београд - Нови Сад. Од поменутог аутопута северна граница Резервата пролази јужно од Гардиноваца и на крајњем западу Резервата спаја се са обалом реке Дунава.

Поред поменутих целина у границама Резервата налазе се и два мање Дунавске аде.

ДОЗВОЉЕНИ ИЗЛОВ РИБЕ ПО ВРСТАМА И КОЛИЧИНАМА НА ОСНОВУ ГОДИШЊЕГ ПРИРАСТА РИБЉЕГ ФОНДА

Укупна годишња продукција аутохтоних врста је 226800 килограма, од тога дозвољени излов по врстама годишње је: шарана 1700 kg, сома 120 kg, гргеча 21700 kg, смуђа 670 kg, штуре 36500 kg (табела 7).

	Дозвољени годишњи и дневни излови по врстама (kg)				
	шаран	смуђ	сом	гргеч	штука
годишњи излов	1700	670	120	21700	36500
дневни излов	30,90	12,18	2,18	394,5	663,63

У интересу прецизнијих процена за годишње и дневне дозвољене излове неопходна су додатна (годишња) праћења стања рибљег фонда на овом рибарском подручју.

Приближно петина врста констатованих приликом узорковања биле су интродуковане врсте. И то, *Lepomis gibbosus* (сунчица), *Ameiurus melas* (црни патуљаста сом), потичу из Северне Америке, а *Pseudorasbora parva* (амурски чебачок) и *Carassius gibelio* (сребрни караш) потичу из Азије. Све су се успешно аклиматизовале у нашим водама. Њихово одношење је дозвољено у неограниченим количинама. Ове врсте чине око 29% укупне годишње продукције, што је око 94000 килограма. Њиховим изловом удео интродукаваних врста се значајно може смањити, а однос поправити у корист аутохтоних врста. Уколико истраживања ихтиофауне покажу тенденцију пораста учешћа алохтоних врста, корисник рибарског подручја је у обавези да изврши санациони излов, уз предходно добијену дозволу ресорног министра.

ЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИШЋЕЊА РИБАРСКОГ ПОДРУЧЈА

Приходи и расходи у периоду од 2010. до 2014. године

ПРИХОДИ	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
дозволе за спортски риболов (по комадној цени од 4600 дин.)	59.800	-	460000	552000	598000
дозволе за спортски риболов (повлашћене дозволе по комадној цени од 2300 дин.)		50600	69000	92000	115000
инвалидске (по комадној цени од 100 дин.)		10000	10000	10000	10000
дневне дозволе (по комадној цени од 500 дин.)		-	50000	50000	50000
доплатне (друга категорија по комадној цени од 1400 дин.))		-	140000	210000	238000
УКУПНО	59.800	60600	729000	914000	1011000

РАСХОДИ	2011.	2012.	2013.	2014.
уређење мресних подручја	1.200.000	1500000	1700000	1600000
уређење и чишћење обале риболовне воде	50000	50000	50000	50000
гориво, мазиво	120.000	150.000	150.000	150.000
брuto зараде чувара	675.504	675.504	700.000	710.000
порибљавање			300.000	300000
набавка заштитне опреме	200.000	200.000	50.000	50.000
рибочувара				
набавка униформи за рибочуваре			20000	-
набавка двогледа за ноћно осматрање (1 ком.)			55000	-
набавка двогледа (2 ком.)			75000	-
набавка фотоапарата (2 ком.)			15000	15000
набавка ГПС уређаја (2 ком.)				-
набавка теренског возила			1100000	
набавка бродића Катамаран				2000000
набавка чамца			100000	
набавка ванбродског мотора до 30 КС			100000	250000
обнављање табли за обележавање граница риболовног подручја				150000
постављање информативних табли			150000	20000
штампање пропагандног материјала			50000	50000
трошкови стручног надзора	250.000		250.000	250.000
трошкови стручног надзора над мрестилишним зонама			150.000	150.000
израда годишњег програма		150.000	150.000	150.000
УКУПНО	1.254.504	2.425.504	4.965.000	5.885.000

Приходи и расходи у периоду од 2015. до 2019. године

ПРИХОДИ	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
дозволе за спортски риболов (по командној цени од 4600 дин.)	644000	644000	644000	736000	736000
дозволе за спортски риболов (повлашћене дозволе по командној цени од 2300 дин.)	138000	138000	138000	149500	154100
инвалидске (по командној цени од 100 дин.)	10000	10000	10000	10000	10000
дневне дозволе (по командној цени од 500 дин.)	50000	50000	50000	55000	60000
доплатне (друга категорија по командној цени од 1400 дин.))	280000	280000	280000	294000	296800
УКУПНО	1122000	1122000	1122000	1244500	1256900

РАСХОДИ	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
уређење мресних подручја	1800000	1.900.000	1800000	2000000	1750000
уређење и чишћење обале	50000	50000	50000	50000	50000
риболовне воде					
гориво, мазиво	150.000	120.000			
брutto зараде чувара	715.000	715000	720000	725000	730000
порибљивање	300000	300.000	300.000	300.000	300.000
набавка заштитне опреме	200.000	200.000	50.000	50.000	50.000
рибочувара					
набавка теренског возила			1100000		
набавка чамца				100000	
набавка ванбродског мотора до 30 КС			100000		250000
набавка ГПС уређаја (2 ком.)	120000				
обнављање табли за обележавање граница риболовног подручја	20000	20000	20000	150000	20000
постављање информативних табли		20000	150000		20000
градња повеза за чамце код летње учioniце	250000				
штампање пропагандног материјала	50000	50000	50000	50000	50000
набавка чамца	100.000				
трошкови стручног надзора	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
трошкови стручног надзора над мрестилишним зонама	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
израда годишњег програма	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
УКУПНО	4.185.000	3.925.000	4.890.000	3.975.000	3.770.000

СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА РИБАРСКИМ ПОДРУЧЈЕМ И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА И КОРИШЋЕЊА ТИХ СРЕДСТАВА

Средства за спровођење програма и његову реализацију обезбеђују се из чланарина рекреативних риболоваца (табела 10), локалне самоуправе и подршком ресорног министарства.

Потенцијална новчана средства на страни прихода у периоду од 2010 до 2019. год.

1. Годишње дозволе за рекреативни риболов 4600 дин./ком.	4.521.800,00
2. Повлашћене дозволе 2300 дин./ком	1.044.200,00
3. Дневне дозволе 500 дин./ком.	415.000,00
4. Доплатна дозвола за воде друге категорије 1400 дин./ком.	2.018.800,00
5. Инвалидске дозволе 100 дин./ком.	90.000,00
Укупно	13.783.600,00

Доводећи у везу потенцијалне приходе од (8.089.800,00 дин.) са трошковима порибљавања (300.000 дин./годишње), трошковима стручног-научног надзора (550.000 дин./години), трошкове чуварске службе и осталим трошковима, корисник рибарског подручја може очекивати пословање са губитком **30.970.208,00** динара за десет година или **3.097.020,80** динара на годишњем нивоу.